

Тарасюк Тетяна Олегівна
*студентка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Державний податковий університет*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-441-5-49>

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ЯК РУШІЙНА СИЛА РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Розвиток підприємницької та господарської діяльності завжди був основним критерієм економічно зростаючої країни. Забезпечення безперервності функціонування українського бізнесу є ключовим фактором для підтримання макроекономічної стабільності країни в умовах воєнного конфлікту. Державна політика, спрямована на підтримку підприємств, що зазнали негативного впливу повномасштабного російського вторгнення, є необхідною умовою для збереження економічної спроможності України.

Державна підтримка підприємництва передбачає ціле-спрямоване застосування комплексу економічних інструментів, спрямованих на стимулювання та підтримку розвитку суб'єктів господарювання під час війни. До таких інструментів належать фінансові механізми, податкові пільги, гарантування кредитів, державні закупівлі, а також створення сприятливого нормативно-правового середовища. У воєнний час особливої актуальності набуває переорієнтація державної політики на формування довгострокових стимулів для бізнесу, що сприяють підвищенню його стійкості та адаптивності.

Однією з ключових програм державної підтримки, за даними Forbes [1], є програма «Доступні кредити 5-7-9%», що передбачає зниження вартості позикових коштів для суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва (ММСП) шляхом впровадження механізмів державної підтримки, зокрема, часткового компенсування відсоткових ставок за кредитами [2].

Основні результати даної програми можна проаналізувати згідно з рисунком 1.

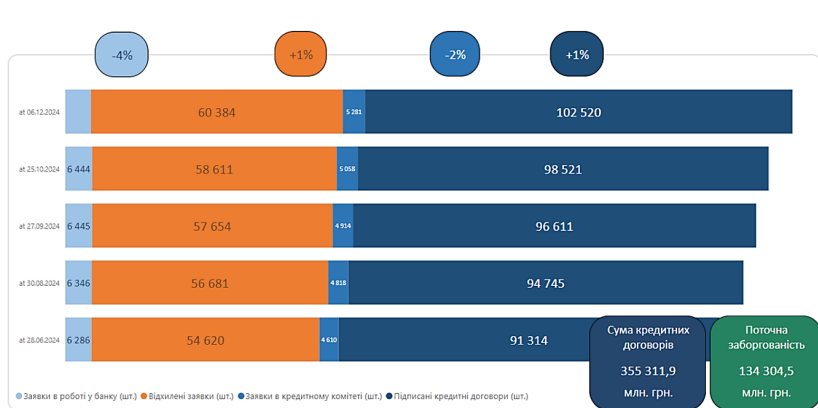

Рис. 1. Динаміка розгляду заявок на отримання кредиту станом на 2024 р.

Джерело: дані ФРП [3]

Аналіз динаміки кредитування за програмою «Доступні кредити 5-7-9%» свідчить про зростаючу частку інвестиційних кредитів та кредитів, спрямованих на розвиток переробної промисловості. Цей тренд є результатом цілеспрямованої державної політики, спрямованої на стимулювання реального сектору економіки. Завдяки програмі під час війни відбувається активне фінансування інвестиційних проектів, що сприяє підвищенню доданої вартості продукції та створенню нових робочих місць. Особлива увага приділяється підтримці підприємств, які здійснюють свою діяльність в регіонах з підвищеним рівнем ризику, що дозволяє стабілізувати економічну ситуацію в цих регіонах [4].

Реалізація програми кредитування малого та середнього бізнесу демонструє значний нереалізований потенціал цього сегмента ринку. Зниження відсоткових ставок та впровадження механізму портфельних гарантій суттєво розширили доступність фінансових ресурсів для суб'єктів малого та середнього підприємництва,

стимулювавши зростання попиту на кредитні продукти. Це свідчить про ефективність державної політики, спрямованої на підтримку розвитку реального сектору економіки.

Програма також призвела до позитивних трансформацій у діяльності банківських установ під час війни. Консервативні підходи до кредитування були переглянуті на користь більш гнучких моделей, орієнтованих на потреби реального сектору. Активізація банківської діяльності в сегменті малого та середнього бізнесу сприяла накопиченню статистичних даних щодо якості кредитних портфелів у різних галузях економіки, що, в свою чергу, стимулює розвиток інструментів управління кредитними ризиками. Посилення конкуренції серед банківських установ призводить до підвищення якості банківських послуг та розширення спектру пропонованих продуктів для клієнтів.

Література:

1. Розвиток українського виробника, залучення інвестицій та збільшення несировинного експорту. Як держава підтримує бізнес під час війни? Про три напрямки програм розповідає міністерка економіки Юлія Свириденко. Forbes. веб-сайт. URL: <https://forbes.ua/money/rozvitok-ukrainskogo-virobnika-zaluchennya-investitsiy-ta-zbilshennya-nesirovinnogo-eksportu-yak-derzhava-pidtrime-biznes-pro-tri-napryamki-rozpovidae-ministerka-ekonomiki-yuliya-sviridenko-06082024-22855> (дата звернення: 09.12.2024).

2. Програма «ДОСТУПНІ КРЕДИТИ 5-7-9 %» (нова редакція). Затверджено Наказ Міністерства фінансів України «31» жовтня 2024 року № 543. URL: <https://bdf.gov.ua/wp-content/uploads/2021/03/Prohrama-Dostupni-kredyty-5-7-9-31-10-24.pdf> (дата звернення: 08.12.2024).

3. Інформація про результати Державної програми Доступні кредити 5-7-9. Фонд розвитку підприємництва. URL: <https://bdf.gov.ua/publicna-informatsiia/informatsiia-pro-rezultaty-derzhavnoi-prohramy-dostupni-kredyty-5-7-9/> (дата звернення: 08.12.2024).

4. «Доступні кредити 5-7-9%»: від початку року український бізнес отримав 19 046 пільгових кредитів на 71 млрд грн. Міністерство економіки України URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/a88bdaa2-e1a1-420d-81d0-18090f8c089a?lang=uk-UA&title=DostupniKrediti5-7-9-VidPochatkuRokuUkrainskiiBiznesOtrimav19-046-PilgovikhKreditivNa71-MlrdGm> (дата звернення: 10.12.2024).